

Ένας διάσημος Άγγλος μποέμ ζωγράφος ό οποίος επέλεξε νά ζήσει «ώραίος ώς Έλληνα» στην Κρήτη!

Media: ΕΣΤΙΑ Page: 24 Published at: 15-05-2022
 Author: Surface: 1786.85 cm² Circulation: 1080
 Subjects:

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

JOHN CRAXTON

Ένας διάσημος Άγγλος μποέμ ζωγράφος ό οποίος επέλεξε νά ζήσει «ώραίος ώς Έλληνα» στην Κρήτη!

Μέ άφορμή τή 100 χρόνια άπό τήν γέννηση τού ζωγράφου John Craxton ήρθε ή ώρα νά γίνει τό έργο του προστό σέ όλου, μέσα άπό μία έκθεση ή όποία μέ πρώτο σταθμό τό Μουσείο Μπενάκη θά περιοδεύσει σέ Χανιά και Λονδίνο

του ΙΑΚΩΒΟΥ ΛΙΑΡΟΥ

Μυθιστορηματική μορφή ό φιλέλληνα Τζόν Κράξτον αέώθηκε ενός βίου περιπετειώδους, ήδονικού, κοσμοπολίτικου, και τώρα 100 χρόνια άπό τήν γέννησή του ήλθε ή ώρα νά γίνει προστό σέ όλου, μέσα άπό μία έκθεση ή όποία μέ τίτλο «John Craxton. Μία ελληνική ψυχή» και πρώτο σταθμό τό Μουσείο Μπενάκη όπου φιλοξενοείται τώρα, και έως τόν Σεπτέμβριο στό Μέγαρο τής Λεοφόρου Βασιλίσσης Σοφίας και Κουμκάρι, θά παρουσιασθεί και στην Κρήτη ενώ στην συνέχεια θά μεταφερθεί στό Λονδίνο.

Ο διεθνής Τύπος τόν άποκαλύπτει «Ο έρωτευμένος μέ τήν Ελλάδα»

Ο ίδιος ό βιος τού καλλιτέχνη, ό όποιος έφυγε άπό κοντά μας τό 2009, προιάθετι όπως και τά έργα του σέ μία αισιόδοξη όπτική τής πραγματικότητας, όπου τό φως κυριαρχεί ώς άποτύπωση τών απολαύσεων που έπεδόξε νά βιώσει ό καλλιτέχνης ό όποιος άναγορεύθηκε άπό πολύ νεαρή ήλικία στην διάρκεια τού πολέμου όπου και ό φίλος του Lucian Freud παρά τό ότι ώς πρόσκο συνέχιζε τήν παράδοση τρηφιλώ βίου τής μουσικολίλης οικογένειάς του μέ τό πάθος του νά ζωγραφίζει σθεναρά επηρεασμένος άπό τήν γυναιμία του ώς έσρηος μέ τό έργο τού Έλ Γκρέκο και τού Πικάσο αλλά τήν άγάπη του για τήν άρχαία ελληνική τέχνη ή όποία τόν συνήραζε και φρόντιζε νά κτανόσεται μέ τήν καρδιά, αυτός, ό τόσο ταλαντούχος, άσυμβίβαστος και άναρχόμοσος, έπισκε-

πτόμοσος Μουσεία. Έπέδειξε νά βιώσει τό φως τού Νότου, ξεκίνησε άπό τό Παρίσι αλλά λόγω τής κήρυξης τού πολέμου έπέστρεψε στό Λονδίνο όπου για έξι χρόνια παρέμεινε, άναγνωρισμένος ώς παιδάκι αλλά και άσφυκτιών, για νά κατορθώσει νά έπισκεφθεί τήν Ελλάδα τό 1946, άξιοπαύσιος τής γνωριμίας τής οικογενειάς του μέ ...στρατιωτικό άρροπλιάνο ώς συνοδό τής σύζυγου τού Άγγλου πρεσβευτή για νά άπερωάσει στην χώρα μας τό ταλέντο του, τήν θεματολογία, τήν έμπνευση άπό τά τοπία τής τήν ύποταγή του

στην άποτύπωση τού μαγικού φωτός τού Αιγαίου.
 Ως περιηγητής σέ μία έποχή όπου ή Ελλάδα ήταν άγνωστέ ώς προορισμός έπισκεπτόν βίσιος τούς μύθους τής πριν άλλο τρισχιλίων άπό τόν τουρισμό, σχεδίασε για επόνομοσος τής έποχής όπτος ό Λή Φέρμορ ή ή Μαργκό Φοντέν, έπέλεγε όμως νά περάει τές ήμέρες του μέ έπαύσιος ανθρώπους τών νησιώ, ψαράδες, στρατιώτες, άγρότες ή λαϊκούς καλλιτέχνης.
 Γνωρίσθηκε μέ τόν Γιώργο Σεφέρη, τήν Ύδρα, τόν Πόρο, αλλά επέλεξε νά εγκατασταθεί στά Χανιά μετά τήν πυρκαγιά ή όποία κατέστρεψε τήν οικία τού στενού του φίλου Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα στην Ύδρα, μη παραλείποντας νά προκαλεί μέ ένα ρυθμό καυστικό για τήν έποχή, ώς γνήσιος μοσφι, γεγονός τό όποιο στην Έκτασία οδήγησε ταλικά στην άπέλση τήν Σκοτία και τό σκότος τής, δημιουργώντας έκει κατά τό πρότυπο τών ζωγράφων τής έποχής τού Ροθίμενς ταπισερί ή όποία περιέκλειε τήν Κρήτη, έργο τό όποιο και είναι τό βιοσκό τής έκθέσεως. Τό έργο ήταν ή αίτία τής παραμοσής του έπί δεκτία στό Έδιμβούργο και έλοποσθήθηκε κατόπιν άναθήσεως άπό τό Πανεπιστήμιο τού Stirling σέ συνεργασία μέ τό έργοστήμιο Dovecot Weavers.

Κατά τήν Μεταπολίτευση άπολαυσε αυτό τό όποιο έπέδειξε, τήν έπιστροφή στην Έλλάδα αλλά κυρίως τήν εργασία σέ διαχρονικά έργα και μνημεια τέχνης τά όποια άφομοσισε μέσα από παιγνιώδεις προμοιζες και έπαρξος στιγμών τής κα-

θημερινότητας εξακολουθώντας νά άμείλι τήν δημόσια εικόνα του ως δημιουργού και τήν επαγγελματική του άναγκαιότητα ιεραρχώντας τήν ζωή μέ τούς ανθρώπους, τά τοπία, τήν φύση τής χώρας περισσότερο άπό τήν ίδια του τήν καριέρα, έχοντας βεβαιοσής τήν δυνατότητα νά τό κάνει ώς γόνος μεγάλης οικογενειάς αλλά και πιστεύοντας ότι πέσαν άπό ζωγράφος τόν πορτραίτο και τής άποτύπωσης οι άπολαύσεις τού βίου προηγούνταν τής καλλιτεχνικής τού πορείας, χαρακτικά, σχέδια, σκίτσα, λάδια σέ καμβά, φωτογραφικές άπεκονισίες έπο-

Η έκθεσις φιλοξενεί 90 έργα χωρισμένα σέ τέσσερις ενότητες, πολλά άπό αυτά άγνωστα έως τώρα και προερχόμενα άπό τό Craxton Estate τά όποία καλύπτουν όλες τές περιόδους τής σταδιοδρομίας του, άνιμέσά τους ή αντιπροσωπευτική ταπισερί, χαρακτικά και σχέδια, πίνακες ζωγραφικής, καθώς και φωτογραφίες και προσωπικά άντικείμενα

νο - ζύσε ως καλλιτέχνης μιας προηγούμενης ρομαντικής έποχής και έχοντας τήν δυνατότητα νά τό πράξει, έμοιαζε νά μόν δίνει σημασία στό έργο του όσο και στον ίδιο τόν έαυτό του!

Έξοφούλα για τόν Γιώργο Ψυγγούνη, τόν άγαρμάτο μανταφόφορ βοσκό ό όποιος αξιόθηκε νά γίνει διάσημος διεθνώς άπό τόν Πάτρικ Λή Φέρμορ ώς σύμβολο τής κρητικής άντιστάσεως και τών Βρεταννικών Ειδικών Άποστολών, τοιγογραφίες τών λατρεμένων τού Λευκίων Όρέλων, Λαμάρφιδος και γλυπτοκλασι κρητικών έργων, κομικά φαράγγια άπογοώσαν τήν καλλιτεχνική του πορεία.

Άπό τό 1985 έως τό 1993 ή Christopher Hull Gallery φιλοξένησε πέντε έκθέσεις του ενώ ό David Attenborough έγραψε σημειώματα για τόν κατάλογο τής τελευταίας έκει παρουσιασεως τού ζωγράφου, τό έτος κατά τό όποιο συνέτασε νά έκλεγεί ώς μέλος τής Royal Academy of Arts.

Η ιστορία τού καλλιτέχνη -έπισημάνουν οι άντιθέσεις τής έκθέσεως τού Μουσείου Μπενάκη - γεμάτη μέ αισιόδοξία που άντικατοπτρίζεται στους έξαισιους πίνακες του, καταγράφει ένα έακό ταξίδι άπό τό σκόταδο στό φως.

Καθός πολλά άπό τά έργα του δέν έχουν παρουσιασθεί ποτέ, μόλις τώρα μπορούμε νά έκτιμώσουμε αυτό που τήσρεψε. Ένας άπαρξιάλιος πορτραίτας και τοιγογράφος στην Έλλάδα τόν μέσον τού 20ού αιώνα. Η έκθεση τού Μουσείου Μπενάκη φιλοξενεί 90 έργα χωρισμένα σέ τέσσερις ενότητες, πολλά άπό αυτά άγνωστα έως τώρα και προερχόμενα άπό τό Craxton Estate. Τά έργα αυτά καλύπτουν όλες τές περιόδους τής σταδιοδρομίας τού καλλιτέχνη: χαρακτικά και σχέδια, πίνακες ζωγραφικής, καθώς και φωτογραφίες και προσωπικά άντικείμενα.

Κεντρική θέση στην έκθεση έχει ή έντυποσσιακών διαστάσεων ταπισερί «Τοπίο μέ στοιχειά τής φύσης», τήν όποία ό Craxton σχεδίασε και έπέβλεψε στό Έδιμβούργο, όντας εξοριστος κατά τήν διάρκεια τής δικτατορίας. Έμπνευσμένη άπό τήν παραδοσική κρητική φωτοσγνορία, ή ταπισερί συναντά τήν άγάπη του για τόν ελληνικό κόσμο. Έπιμελήτης τής έκθέσεως είναι ό φίλος και έκτελεστής τής διαθήκης τού Κράξτον, Ίαν Κόλλινς, ό όποιος είχε και τό καθήκον ώστε νά προχωρήσει στην έκδοση τής βιογραφίας τού ζωγράφου ή όποια μέ τίτλο «John Craxton. Ο άγαπημένος τής ζωής. Μία ελληνική ψυχή» κυκλοφορεί άπό τές έκδόσεις Πατάκη, μεταφρασμένη στα Έλληνικά. ▲▼